

Barne- og likestillingsdepartementet
v/ Lise Gundersby
Pb 8036 Dep
0030 Oslo

BARNE-OG LIKESTILLINGSDEP.
Arkivkode: 410-0
Dato: 12.11.2009
Saksnr: 2009/12288

Oslo, 9. november 2009
Vår ref: 1361/3900/09 TBP/hs

Høringsuttalelse fra Norsk Psykologforening om barn som kan være utsatt for menneskehandel – adgang til midlertidig plassering uten samtykke på institusjon for beskyttelse og omsorg (forslag om endring i barnevernloven)

Vi viser til høringsbrev datert 7.07.09 der departementet ber om innspill til forslag til ny bestemmelse i barneloven som åpner for midlertidig plassering av barn uten samtykke på institusjon, i tilfeller der det er fare for utnyttelse av barnet til menneskehandel. Vi takker for utsettelse for innspill til 13.11.

Innledningsvis vil vi berømme at en svært sårbar og vergeløs gruppe av barn med dette lovendringsforslaget blir gitt et tydelig vern mot overgrep og menneskerettighetsbrudd. Med en særskilt paragraf i barnevernsloven vil barnvernets ansvar tydeliggjøres og disse barnas juridiske rettigheter til et vern mot overgrep styrkes i forhold til den eksisterende barnevernsloven. Psykologisk sett vil også et slikt vern kunne være av stor betydning for å gi en psykologisk trygghetsdimensjon til et barn som er i traumatisk en situasjon med trussel om, eller under faktiske overgrep.

Merknader til ny lovparagraf

Lovparagrafen gir mulighet til en stor inngripen i et menneskes liv, særlig når det er mot dettes vilje. Dette er både en styrke, men også et mulig problem, da det ved sterke tiltak også ligger en stor fare for misbruk av slike hjemler. Det er derfor viktig at en har et tydelig blikk på å ivareta rettssikkerhet for barna som faller inn under dette vedtaket. I den forbindelse finner vi det uheldig at en har valgt et svakere juridisk vern for denne gruppen barn i forhold til vurderingen av berettigelsen av evt. forlengelsen av et vedtak om plassering på institusjon (omtalt på side 20, 4. avsnitt). I det foreliggende lovforslaget har en funnet at det er tilstrekkelig at dette avgjøres av nemndsleder alene og ikke i full nemnd som ellers er vanlig ved akutt plassering av barn i etter barnevernsloven.

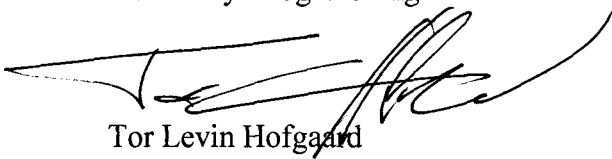
Vi vil ellers berømme at en i forarbeidene til lovendringen har satt seg grundig inn i aktuelle internasjonale konvensjoner om menneskerettigheter, og at lovgiverne har forsøkt å harmonere forslaget med disse og vektlegge menneskerettighetsspørsmål. Lovforslaget fremstår derfor som gjennomtenkt og gjennomarbeidet.

Vi vil imidlertid påpeke at formuleringene i høringsnotatet på side 13, siste avsnitt, om evt. retur til foreldre eller andre omsorgspersoner, svekker inntrykket av at tiltaket vil søke å trygge barnet og ivareta dets beste i tråd med barnekonvensjonen. Andre omsorgspersoner blir her et for uklart begrep og det er her ingen presisering på hvilken rolle disse eventuelt skal inneha og hvordan en kan sikre at disse ivaretar barnets beste.

Det er i høringsnotatet gitt utfyllende beskrivelser om innholdet i vedtaket om plassering (pkt. 4.1.3.). Her beskrives konkrete tiltak og retningslinjer for institusjonen som har til hensikt å ivareta både hensynet til beskyttelse og integritet. Her er det mange gode intensjoner. Vi vil imidlertid påpeke at vi ser en svakhet i dette og mulighetene for barnet i å nyttiggjøre seg den omsorgen som beskrives, siden det ikke er gjort noen avklaring av sannsynligheten for fortsatt vern med opphold i Norge etter perioden med midlertidig plassering i institusjon. For å etablere trygghet og muligheter for utvikling hos et barn, vil også det å ha en forestilling om en mulig fremtid og hva den vil kunne innebære, være vesentlig. Sannsynligheten for videre opphold i Norge bør derfor her beskrives/ gis en nærmere avklaring.

Til slutt vil vi understreke at vi generelt anser dette som et svært viktig og godt lovendringsforslag for en svært sårbar og vergeløs gruppe barn som vi på generelt nivå vil gi vår tilslutning.

Med vennlig hilsen
Norsk Psykologforening

Tor Levin Hofgaard
President